

FN-forbundets Landsmøde 2020, København lørdag den 5. september 2020

Landsformanden Jørgen Estrup bød velkommen.

1. Godkendelse af forretningsorden

Forretningsordenen blev godkendt. Landsmødet blev konstateret lovligt indkaldt – og beslutningsdygtigt. Ved tilmeldingsfristens udløb var der 46 stemmeberettigede deltagere tilmeldt. Forslag om fremrykkelse af punkt 8, Fremtidig Virksomhed, blev godkendt.

2. Valg af dirigenter, landsmødesekretær, stemmetællere og redaktionsudvalg

Kurt Mosgaard og Trine Marqvard Jensen blev valgt til dirigenter og Torleif Jonasson som landsmødesekretær.

Jan Møgelbjerg, Gretchen Deverell, Siw Busborg og Jens Georg Bagge blev valgt til stemmeudvalget, sammen med Jannie Dengaard fra sekretariatet.

Jørgen Estrup, Holger Hansen, Hanne Severinsen og Kim Frederichsen blev valgt til redaktionsudvalget.

3. Beretning

Den politiske del af beretningen:

Landsformand Jørgen Estrup fremlagde den politiske beretning, som indledtes med et historisk rids af FN's historie, succeser og berettigelse, men også en erkendelse af, at det desværre ikke altid præger de internationale relationer og udenrigspolitiske dagsordner. Det multilaterale samarbejde er stadig altafgørende – også i forhold til de udfordringer Covid-19 har medført.

'Verdensmålene er essensen af det multilaterale projekt'. Mål 16 handler om stærke institutioner. WHO er kolossal vigtig – og det er et centralt slag, når USA vælger at stoppe bidrag og melde sig ud. Manglende donerbidrag kommer til at gå ud over hele verden – især udviklingslandene. 'Alliance for Multilateralism' anstrengte sig for at forhindre USA's udmeldelse af WHO – og FN-forbundet gjorde sit for at støtte op om WHO blandt andet via formandsudtalelse og medieindlæg. Verdensmålene har været det samlende fokus for FN-forbundets arbejde. Kredsens arbejde har været helt afgørende for aktiviteterne på lokalt plan. Folketinget har heldigvis også haft et øget fokus på Verdensmålene, men det er ikke acceptabelt, at der endnu ikke er en national handleplan. For at skubbe på har SDG-arbejdsgruppen under Globalt Fokus og 92-gruppen udarbejdet Spotlightrapporter i 2019 og 2020, som belyser udviklingen i Danmark samt giver forslag til realisering af Verdensmålene. FN-forbundet er repræsenteret i ledelsen af begge netværk – og har gjort en stor indsats i forhold til rapporterne.

I forbindelse med menneskerettighederne har FN-forbundet været medarrangør af et arrangement, der understregede, at der stadig er langt fra gode intentioner omkring kvinders rettigheder til realiteter. FN's organer må styrkes, så medlemslandene vedstår ansvar i forhold til kvinders rettigheder. Corona-krisen har mange steder udfordret menneskerettigheder på forskellig vis. FN's Generalsekretær har flere gange advaret mod, at retssikkerhed og menneskerettigheder er truede og skal vogtes, hvilket MR-rådet, som Danmark er medlem af, har bakket op om. FN-forbundet har fulgt Danmarks arbejde i rådet tæt og har arbejdet for at fremme særlige spørgsmål på Rådets dagsorden.

FN-forbundet har også presset regeringen i forhold til at fremme initiativer til fremme af arbejdet i FN-regi med ansvarlig virksomhedsadfærd. FN-forbundet har også forsøgt at presse på

udenrigsministeriet for en anerkendelse af Palæstina for at bremse udviklingen af Israels annektering af Vestbredden, hvilket desværre blev modtaget forbeholdent. FN-forbundet har blandet sig i debatten om kvoteflygtninge – både forpligtelser i forhold til antal, men også omkring regeringens beslutning om ophold på midlertidig basis. Der er desværre en række forhold i dansk udlændingepolitik, som strider mod retningslinjer og anbefalinger fra UNHCR og andre FN organer.

De seneste år har der været forskellige reformprocesser i gang i FN, herunder også reformer inden for det fredsbevarende arbejde. FN-forbundet har fulgt de forskellige nye tiltag og initiativer tæt – og arbejder f.eks. på input til kommende politiforlig om midler til dansk deltagelse i FN's fredsarbejde. Selvom det lader til medierne har glemt konflikten i Vestsahara, så har FN-forbundet ikke, og presser på for at MINURSO kan få mandat til at overvåge menneskerettigheder. FN-forbundet har også gennem de sidste 15 år fulgt R2P arbejdet tæt og har nyligt udgivet en opdateret pjece herom. FN-forbundet har også beskæftiget sig med situationen i Arktis – og har udgivet politikpapiret 'FN, Arktis og Grønland. Danmark kandiderer til Sikkerhedsrådet i 2025/2026 og skal derfor snart i gang med tilrettelæggelse af kampagne. I 2004 drog Danmark fordel af mange årig støtte til FN's arbejde på mange fronter, men de mange års nedprioriterede deltagelse i FN's fredsbevarende arbejder, stiller Danmarks kandidatur langt svagere til næste valg. FN-forbundet håber, at regeringen er parat til at investere i, at Danmark bliver medlem af FN's Sikkerhedsråd – og vil glæde sig til at støtte om og formidle kampagnen om Danmarks kandidatur.

Den organisatoriske del af beretningen:

Næstforperson Ditte Ingemann fremlagde herefter den organisatoriske beretning. Covid-19 har det sidste halve år sat en kæp i hjulet for mange af FN-forbundets planlagte aktiviteter, men Covid-19 har også vist nødvendigheden af det globale samarbejde og koordinering gennem FN. FN-forbundet har de sidste 50 år været den folkelige bevægelse for FN, der vil sikre, at FN's 75 årige virke videreføres.

Som beskrevet i den politiske beretning har Verdensmålene været omdrejningspunktet for mange af FN-forbundets aktiviteter – herunder bidrag til spotlightrapporter, aktiviteter på bæredygtighedsfestivaler, bidrag til kommunale handleplaner. FN-forbundet har også været aktive i forhold til henvendelser og breve til ministerier og politikere. Der er blevet arbejdet i Rådet for Institut for Menneskerettigheder – samtidig med, at Danmarks arbejde som medlem af FN's Menneskerets Råd er blevet fulgt tæt. Der er endvidere blevet afholdt forskellige konferencer og fyraftensmøder, udarbejdet forskellige politikpapirer, afholdt ambassadørmøder, studieture, lavet podcast serie – og lavet en lang række interviews og indlæg i både trykte og digitale medier. Det er i alt blevet til knap 140 udadvendte arrangementer og skolebesøg, hvor FN-forbundet har mødt omkring 11.000 mennesker; ca. 4.000 til festivaler og Folkemøder, 3.500 til konferencer og andre arrangementer og 2.500 skoleelever ved skolebesøg samt endnu flere elever gennem vores nye app-baserede læringsspil 'Verdensmål på Spil' og via undervisningssitet Globalis. Hvad angår kommunikation, er der månedligt blevet udsendt nyhedsbreve til medlemmer, mens vi er nået endnu længere ud via de sociale medier, hvor vi via LinkedIn har 900 følgere, på Twitter er i dialog med omkring 1.500 politikere, forskere, fagfolk o.lign. På Instagram har vi 100 følgere – og Facebook er vokset til en følgerskare på 6.000.

Med hensyn til medlemmer er der en lille stigning i de individuelle medlemmer, mens to kollektive medlemmer har meldt sig ud. FN-forbundet har stadig en opgave i hvervning og fastholdelse af nye medlemmer - både individuelle og kollektive - for at opretholde den folkelige forankring. FN-

forbundet nyder godt af ekspertisen, der er netværket af FN-venner og samarbejdet med FN-byen. Nationalt er der også fortsat mange gode samarbejdsrelationer med blandt andet andre Ngo'er og kommuner og internationalt med især de øvrige nordiske FN-forbundet – samt WFUNA og WFM.

Efter beretningerne var ordet frit. Deltagerne takkede for gode beretninger og kommenterede blandt andet; Vigtigheden af situationen i Palæstina og i Vestsahara. Ønske om højere udviklingsbistand og fokus på, hvad udviklingsbistanden skal gå til. Truslen - der lurer hvis internationale aftaler opsiges. Atomvåbensituationen - hvis Danmark ikke grundet NATO kan tilslutte sig aftale, så skal der presses på i forhold til nedrustning. Små lande som Danmark skal turde spille en rolle og ikke bare line up bag de store. Danmarks klimaforpligtelser. UPR processen i Menneskerettighedsrådet, hvor Danmark snart skal eksamineres. ICC og konflikten med især USA. Vigtigheden af OSCE i dialogen med Rusland. Kvinderettigheder er under pres – også i Danmark. Vigtigt med fokus på Danmark og flygtninge – herunder også kigge på, hvad Danmark og EU støtter, der kan have negative konsekvenser for flygtninge i verden. Balkan og flygtninge skal ikke glemmes. Vigtigt med Arktis – Færørene og Grønland skal inddrages. Vedrørende det organisatoriske; vigtigheden i at aktivere FN-forbundets medlemmer, vigtigt med endnu flere medlemmer, hvis vi vil have mere indflydelse. Viden og kræfter i FN-forbundet skal udnyttes bedre.

Beretningen blev godkendt af landsmødet.

4. Økonomi

Hovedkasseren orienterede om FN-forbundets økonomi, og at regnskab 2019 endte med et resultat på minus 51.820 kr. Bestyrelsen har været opmærksomme og har godkendt dette. Henlagte midler fremgår af noterne i regnskabet, og det samme gælder midler fra Lannung-fonden og fra EU; flere projekter løber over flere år.

Bogføringen har fået ros fra revisoren, der har været på uanmeldte eftersyn uden bemærkninger. Den parlamentariske revisor, der skal sikre, at midlerne er brugt i overensstemmelse med hensigten, er også tilfreds og finder ingen anledning til bekymring og har samtidig rost for påholdenhed.

Landsmødet godkendte regnskab 2019.

Hovedkasseren orienterede videre om budget 2020. Der er også afvigelser i forhold til forventninger. Dette skyldes blandt andet Covid-19, hvor rejser og afholdelse af arrangementer er blevet udskudt – men også overenskomstmæssig lønregulering. Der forventes nu et underskud på 116.000 kr. Den nye bestyrelse skal se nærmere på budget 2021 og 2022. Der skal kigges på besparelsesmuligheder og/eller nye forretningsmuligheder til at øge indtægterne.

På forrige landsmøde blev kontingenterne forhøjet, så forsamlingen godkendte forslag om uændrede kontingentsatser på dette landsmøde.

Kommentarer til budgettet: forslag om at anmode Folketinget om flere midler mod at påtage sig større uddannelsesforpligtelser lig med Norge. Ønske om mere transparens i forhold til kredse og netværks midler. Bemærkning om parlamentarisk revisors ros til evaluering af de internationale projekter. Flere medlemmer og kontingenter kan styrke kredsens midler.

5. Indkomne forslag

Ingen indkomne forslag.

6. Valg af landsformand

Landsformand Jørgen Estrup ønskede ikke at genopstille. Jens Wandel var eneste kandidat til posten, og da han ikke havde mulighed for at være tilstede, havde han sendt en videohilsen, hvor han fortalte om sin interesse og engagement, og glædede sig til at bringe hele FN-forbundet fremad.

Forsamlingen valgte Jens Wandel som ny landsformand.

7. Valg af bestyrelsesmedlemmer

De opstillede kandidater til landsmøde 2020 var forud blevet præsenteret i udsendt opstillingskatalog, og kandidaterne havde mulighed for at komme med supplerende bemærkninger/valgtaler. Formanden for stemmeudvalget annoncerede, at der ved valghandlingens start var 38 gyldige stemmesedler, og at alle stemmer var benyttet og gyldigt udfyldt med 4 navne.

Valgt til bestyrelsen blev: Jørgen Estrup, Mette Gjerskov (Socialdemokratiet), Finn Reske-Nielsen, Mette Annelie Rasmussen (Radikale Venstre), Lena Jørgensen (Den Danske Helsinki Komité for Menneskerettigheder) og Berit Asmussen.

1.suppleant: Victoria Davidsen og 2.suppleant Lave Broch.

De valgte bestyrelsesmedlemmer sidder frem til landsmødet 2022, og frem til landsmødet 2021 sidder de sammen med de bestyrelsesmedlemmer, der ikke var på valg i år: Ditte Ingemann Hansen, Flemming Thøgersen (Fora), Trine Marquard Jensen, Hanne Severinsen (Venstre), Kim Frederichsen (Dansk Russisk Forening), Caroline Lauritsen, Holger Hansen og Theresa Hansen (InterStep).

8. Fremtidig virksomhed

Næstforperson Ditte Ingemann fremlagde Strategi- og handlingsplanen - bag hvilken der ligger en lang proces og stort arbejde. Missionen er fortsat 'at fremme forståelsen for, at globale problemer kræver globale løsninger, som kun kan løftes gennem multilateralt samarbejde og globalt medansvar' – med en vision om 'en verden, hvor konflikter løses i globalt fællesskab uden anvendelse af vold; hvor ekstrem fattigdom er afskaffet og lige muligheder og bæredygtighed styrer verdensøkonomien; hvor universelle menneskerettigheder respekteres og overholdes, og hvor vores fælles miljø- og naturressourcer forvaltes bæredygtigt – en vision som Danmark sammen med andre lande yder sit vægtige bidrag til at realisere gennem FN'. Hovedtemaerne er fortsat Fred- og konfliktløsning, menneskerettigheder, bæredygtig udvikling med følgende målgrupper: undervisningssektoren, befolkningen, beslutningstagere.

De politiske og organisatoriske mål er i korte træk:

- 1: Vi ønsker at fokusere klarere på at fremme den multilaterale dagsorden
- 2: Vi ønsker et mere synligt FN-forbund med en vidende og stærk politisk profil
- 3: Vi ønsker et stærkere FN-forbund med bedre intern organisering
- 4: Et større FN-forbund med flere medlemmer og bedre økonomi

Ønsket med den nye Strategi- og handlingsplan har været at styrke FN-forbundets strategiske og analytiske arbejde – og mobilisere kræfterne på bedst vis. Det har været vigtigt at skabe en tydeligere profil for at holde fokus og prioritere 'hellere meget viden på værre områder end lidt viden på mange områder'.

Bestyrelsesmøderne skal effektiviseres, der skal arbejdes på, hvordan medlemmer i højere grad kan aktiveres og/eller drage fordel af et medlemskab – dette også i forhold til mulighed for herved af nye medlemmer og fastholdelse af disse. En endnu klarere kommunikationsstrategi skal sørge for, at FN-forbundet står mere samlet i alle grene.

Efterfølgende brainstorm og forslag til fremtidig virksomhed:

Ros til planen, men hvad med Tyrkiet og kurderne? Der skal arbejdes på at højne udviklingsbistanden til 1%. Der skal arbejdes på, at Danmark får besøg af Antonio Gueterres – evt. med det sociale topmøde som ramme. Vi skal samarbejde med endnu flere andre organisationer f.eks. omkring flygtnings vilkår nationalt og internationalt. Arbejdsforhold forskellige steder som eksempelvis krydstogtskibe skal have fokus. Der skal ikke kun oplyses om Verdensmålene – næste step er ændring af livsholdning. FN-forbundet skal lægge et større politisk pres. Døren til politikerne skal sparkes ind. FN-forbundet skal blive endnu mere synlige – evt. med et skrivepanel, der kan komme ud til medierne. Kredsene skal inddrages mere i udarbejdelsen af kommende Strategi- og handlingsplan. Skoletjenesten skal forstærkes, så den ikke er så sårbar ved udskiftning. Flere medlemmer, men også bedre fastholdes af medlemmer. Medlemmer og aktive skal klædes mere og bedre på til at tale om FN og FN-forbundets mærkesager. Ressourcer og kapaciteter skal udnyttes bedre.

Landsformanden afsluttede punktet med, at de fleste af de nævnte områder allerede er i Strategi- og handlingsplanen, men mindede om, at der er brug for folk til at bære de gode initiativer til realisering.

Forsamlingen godkendte Strategi- og handlingsplanen.

9. Valg af revisorer

Peter Palshøj blev genvalgt til parlamentarisk revisor

Grant Thornton blev genvalgt til ekstern revisor

10. Eventuelt

Opfordring til at overveje, hvordan man kan bidrage til fejringen af FN 75 år og FN-forbundet 50 år.

Landsformanden takkede forsamlingen, dirigerne og sekretariatet for landsmødet. Samtidig udtrykte han stor tak til foregående og nuværende bestyrelse – og alle aktive i FN-forbundet for det store arbejde, som er udrettet i hans landsformandsperiode.

Trine takkede – både på vegne af næstforpersonen og egne vegne som tidligere næstforperson - Birgitte for lån af Jørgens tid de sidste 14 år, inden hun takkede Jørgen for hans store indsats og med ord om, at Jørgen tiltrådte som landsformand i en tid med store forandringer og afleverer et langt bedre og styrket FN-forbund, end han overtog.

Referatet er godkendt af dirigerne den 7. oktober 2020